

LUNA IULIE, ZIUA A ȘAPTEA

STIHIRAR PROSOMIC

SFÂNTA MARE MUCENIȚĂ CHIRIACHI

Tălmăcirea s-a făcut ținând canoanele imnografiei bisericești

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înadins slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicare nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământenii un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își îndeplinească rolul tipiconal.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (aceiași număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originară. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean

Tehnoredactarea: Mihai Telescu

Icoana: Răzvan Bădescu

LUNA IULIE, ZIUA A ȘAPTEA

SFÂNTA MARE MUCENIȚĂ CHIRIACHI

VEČERNIA MARE

La Doamne, strigat-am..., punem stihiri pe 6:

Glasul al 2-lea, asemenea cu: Când de pe lemn... (Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου)

Sfântă muceniță-a lui Hristos, stând cu bărbăție'naintea judecătorilor tăi,
pe Cel răstignit de voia Sa vestitu-L-ai, suferit-ai și temniță,
și chinuri cumplite, însă, bucurându-te, spre cer grăbitu-te-ai
și-ntr-a mucenicilor ceată ai fost numărată, Cinstită,
astfel dobândind și slava veșnică.

Domnul Dumnezeu te-a arătat ca pe o aleasă mireasă, Chiriachi, pe pământ,
că ai strălucit cu frumusețea cerului și cu a pătimirilor slăvită podoabă,
și-n dumnezeieștile cămări luat-te-a, unde, muceniță-fecioară,
pururea te bucuri cu sfinții, pentru cinstitorii tăi rugându-te.

Dintr-o rădăcină de bun neam fost-ai preafrumoasă mlădiță,
mântuitor rod purtând toate izbândirile muceniceștii răbdări,
veștejind buruienile credinței stricate prin dumnezeiescul har,
pentru aceasta-acum racla cu sfintele-ți moaște
o cinstim cu dreaptă credință ca pe un izvor al vindecărilor.

STIHOAVNA

Glasul al 5-lea, asemenea cu: *Bucură-te, cămara...* (Χαίροις ἀσκητικῶν)

Bucură-te, Chiriachi, ne'ncetat, ' că mucenicilor ești cinste și laudă,
creștinilor bucurie ' și al credinței temei, ' arătându-i slava dregătorilor.
Nădejdea în rai ți-a fost ' pentru suflet, ca stâlp de foc ' cu neclintire
stând 'naintea-ncercărilor ' și-uneltirilor ' urătorului binelui;
ca alt Moise făcându-te, ' pustia acestei vieți ' ai înfruntat-o prin Cruce
biruind toate primejdiile, ' ci, stând în lumină, ' mijlocește către Domnul
pentru cei ce te cinstesc.

Stih: Așteptând am așteptat pe Domnul, și a căutat spre mine, și a auzit rugăciunea mea.

Întru frum'seștea trupului tău ' s-a'ntrezărit nemuritorul chip al Stăpânului,
Hristos Dumnezeuul nostru, ' Cel care a pătimit
ca să mântuiască omenescul neam, ' că ție ca aurul ' strălucitu-ți-a sufletul
în topitoarea ' pătimirii și chinului, ' răsfrângându-ni-L ' pe Iisus, raza Tatălui.
Astfel, Chiriachi, cinstim ' noi toți, închinându-ne, ' racla cu moaștele tale
înmiresmate de Sfântul Duh, ' cerându-ți, Cinstită, ' ocrotirea ta cea caldă
în toate nevoile.

Stih: Și a pus pe piatră picioarele mele și a îndreptat pașii mei.

Îngerii toți în cer s-au mirat ' statornicia în credință văzându-ți-o
și dragostea pentru Domnul, ' pentru-mpăratul ceresc,
și disprețul pentru cel de pe pământ. ' De-aceea, fecioară, tu
cea numită cu numele ' zilei întâia, ' ziua Domnului Domnilor, ' întărit-ai fost
de Puterile cerului, ' care îmbărbătat-te-au ' și pacea Aceluia
ți-au strălucit-o în suflet ' mai presus de-nțelegere. ' Cu-aceia te roagă
pentru sufletele noastre ' și pacea lumii-ntregi.

TROPĂR

Glasul al 5-lea, asemenea cu: *Pe Cuvântul cel veșnic...* (Τὸν συνάναρχον Λόγον)

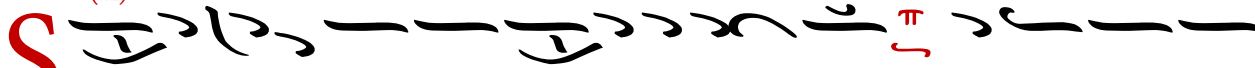
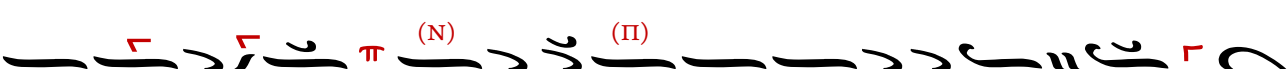
**Întărirea și paza' cetății Hușilor' și a Moldovei podoabă,
Chiriachi, te numim,' și izvor nedeșertat al vindecărilor,
roagă-te pentru cei ce vin' și se-nchină și cinstesc' sfințitele tale moaște,
că fecioară ești preafrumoasă' și muceniță a lui Hristos Dumnezeu.**

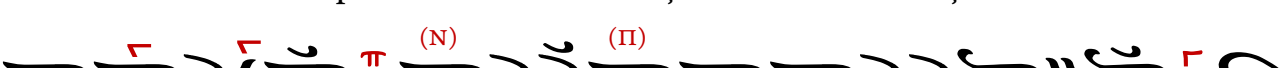
La Vecernia Mare. Stihirile Prosomice.

Glasul al 2-lea. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Glas Πα

1. ^(II)
 S fă ân tă mu ce ni ță a lui Hris tos stând cu băr bă
 ți e 'na i in tea ju de că to o ri lor tăi pe Cel
 răstig nit de vo ia Sa ve sti i tu u L-ai su fe ri t-ai și tem ^(N)
 ni ță și chi nuri cum pli i te în să bu cu rân du te spre cer gră ^(II)
 bi i tu u te-ai și i'n tr-a mu ce ni ci lor cea a tă ai ^(N) ^(II)
 fost nu mă ra tă Cin sti tă ast fel do bân dind și sla va veș ni

 că

2. ^(II)
 D o om nul Dum ne zeu te-a a ră tat ca pe o a
 lea să mi rea a să Chi ri a chi i pe pă mânt că ai
 stră lu cit cu fru muse ța ce e ru u lui și cu a pă ti mi ^(N)
 ri lor slă vi tă po doa a bă și'n dum ne ze ieș ti le că mă ri lu ^(II)
 a a tu u te-a u un de mu ce ni ță fe cioa a ră pu ^(N) ^(II)

ru rea te bu curi cu sfin ții pen tru cin sti to rii tăi ru gân

du te

3. ^(II) **D** i in tr-o ră dă ci nă de bun neam fos t-ai prea fru

moa să mlă di i ță mân tu i to or rod pur tând toa te

iz bân di ri le mu ce ni ce eș tii răb dări veș te jind bu ru

^(N) ie ni le cre ^(II) din ți stri ca a te prin dum ne ze ies cul har pen tru

a cea as ta + a cum ^(N) ra a cla cu ^(II) sfin te le-ți moa aș te

o cin stim cu dreap ță cre din ță ca pe un iz vor al vin de

că ri lor

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas Δι

1. ^(Δ) **S** fă â â â ân tă ă mu u ce e ni ță a a lu

ui Hri i is tos stâ ând cu băr bă ți e e 'na a i

i in tea ju de e că ă to o o ri lo or tăi

pe e e e Cel răs ti ig nit de e vo ia Sa ve sti i i
 tu u u u L-ai su fe ri i i t-a ai și tem ni ță ă ă și
 chi nu uri cu um pli i i te î î î în să bu cu u rân du
 u te spre cer gră bi i i tu u u u te-ai și'n tr-a a
 a a a mu ce ni ci i lo or cea a a tă a a ai fost nu
 mă ra tă Cin sti i i tă ast fel do bân di ind și sla
 va a ve eș ni i i că
 2. **D** o o o o om nu ul Du um ne e zeu te-a a + a
 a ră ă ă tat ca a pe o a lea să ă mi i rea
 a a să Chi ri i a a chi i i pe pă ă mânt
 că ă ă ă ai stră lu u cit cu u fru mu se țe a ce e e
 ru u u u lui și cu a a a pă ă ti mi ri lo o or slă
 vi tă ă po o doa a a bă și i i i'n dum ne ze e ieș ti
 i le că mă ri lu a a a tu u u u te-a un de e

e e e mu ce ni ță ă fe e cioa a a ră pu u u ru rea
 te bu curi cu sfi i in ții pen tru cin sti to o rii
 tăi ru u gâ ân du u u te
 3. **D**^(Δ) i i i i in tr-o o ră ă dă ă ci nă ă de
 e bu u un neam fo os t-ai prea fru moa să ă mlă ă di
 i i ță mân tu u i i to o or rod pu ur când
 toa a a a te iz bâ ân di ri i le mu ce e ni ce e
 eș ti ii ră ă ăb dări veș te ji i ind bu u ru ie ni
 le e e cre din țe ei stri i ca a a te pri i i
 in dum ne ze e ies cu ul har pen tru a cea a as ta a
 + a a a cum ra a a a a a cla cu sfin te e le e-ți moa
 a aș te o o o cin stim cu dreap tă cre di i
 in ță ca pe un iz vo or al vin de e că ă ri i
 i lor

mu ri to rul chi ip al Stă pâ nu lui Hris tos Dum ne ze ul
 no os tru Cel ca re a pă ti mit ca să mân tu ia as că
 o me ne es cul neam că ți e ca + a u rul stră lu ci i
 tu ți-a su fle tul în to pi toa rea pă ti mi i rii și
 chi nu lui răs frân gân du ni-L pe li su us ra za Ta tă
 (K) lui ast fel Chi ri a chi cin stim noi toți în chi nân du ne
 (II) ra cla cu moaș te le ta a le în mi res ma te de Sfân
 tul Duh ce rân du-ți Cin sti i i tă o cro ti rea ta cea
 ca al dă în toa te ne vo i le

Stih: Și a pus pe piatră picioarele mele și a îndreptat pașii mei.

3. ^(II)Î în ge rii toți în cer s-au mi rat sta tor ni ci a în
 cre di în ță vă zân du ți-o și dra gos tea pen tru Do om nul
 pen tru'm pă ra tul ce resc și dis pre țul pe en tru cel de

pe e pământ de-a ce ea fe cioa ră tu cea nu mi i tă cu
 nu me le zi lei în tâ ia zi ua Do om nu lui Dom ni
 lor în tă ri t'ai fost de Pu te e ri le ce ru lui
 ca re îm bār bă ta tute-au şi pa cea A ce lu ia ți-au stră
 lu ci t-o în su u flet mai pre sus de'n țe le ge re cu-a
 ce ia te roa a a gă pen tru su fle te le noa as tre şi
 pa cea lu mii'n tregi

Aceleaşi Stihiri. Pe larg.

Glas π η Π α φ $\text{K}\epsilon$

1. **B** u cu ră te Chi ri i a a chi i ne e'n ce e e
 tat că ă mu ce e ni ci i lor eşti ci i in ste şi i la a u u
 dă cre eş ti ni i lo or bu cu u ri e e şi a al cre
 di i i in ței te e mei a ră tân du-i sla a a va dre
 gă to ri i lor nă de ej dea în ra ai ți-a fost pen

tru su u u flet ca a stâ âlp de e foc cu u ne cli in ti re e stând
 'na i in tea în ce er că ri i lo o o or și-u nel ti ri i
 lo o or u râ to o o ru lu ui bi i ne e lui ca a
 a alt Moi se e fă cân du u te e pus ti i i a
 a + a ces te ei vieți ai în frun ta a t-o o prin Cru u
 u u ce bi ru ind toa a a te e pri mej di i le
 ci stând în lu u mi i i nă mij lo o ceș te e că tre Do
 o om nul pen tru u cei ce te ci i in stesc

Stih: Așteptând am așteptat pe Domnul, și a căutat spre mine, și a auzit rugăciunea mea.

2. Î în tru frum' se e ța a tru u pu u lu u ui
 tău s-a a'n tre ză ă rit ne e mu ri to o rul chip al Stă pâ â
 nu u lui Hri is tos Du um ne e ze u ul nos tru u Cel ca a
 re a a a a pă ti i mit ca să mân tu ia a as că o

me nes cu ul nea am că ți i e ca + a a u rul
 stră lu ci i i tu ți-a a su u fle e tul î în to pi i toa rea a
 pă ti mi i i rii și i chi nu u lu u u ui răs frân gân du u
 ni i i-L pe I i su u us ra za a Ta a tă ă lui a
 a ast fel Chi ri i a chi ci in sti im noi to o
 oți î în chi nân du u ne ra cla cu moa aș te e le
 ta a a a le în mi res ma a a te e de Sfân tu ul
 Duh ce rân du-ți Ci in sti i i tă o cro o ti rea a ta
 cea cal dă ă în toa te e ne vo o i i i le

Stih: Și a pus pe piatră picioarele mele și a îndreptat pașii mei.

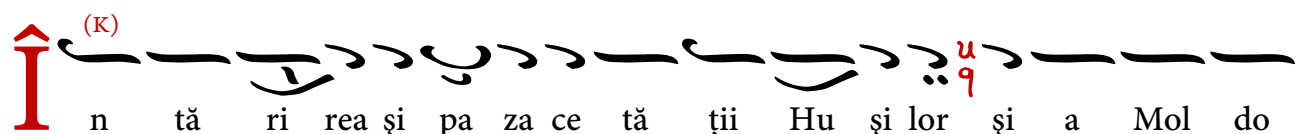
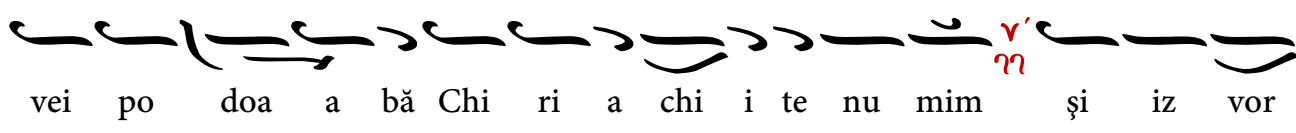
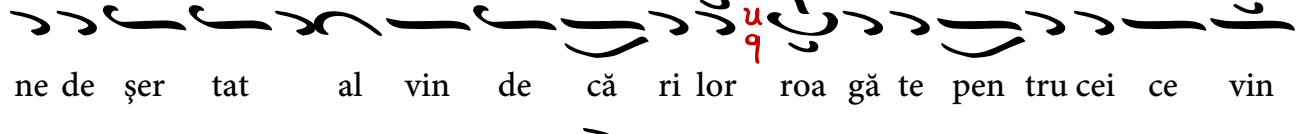
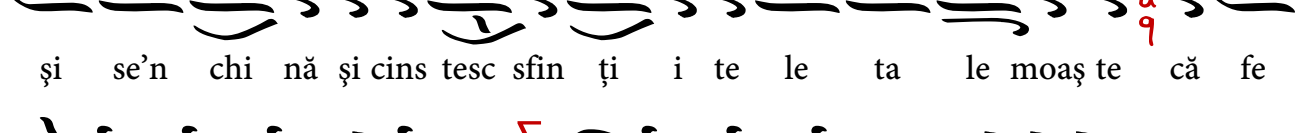
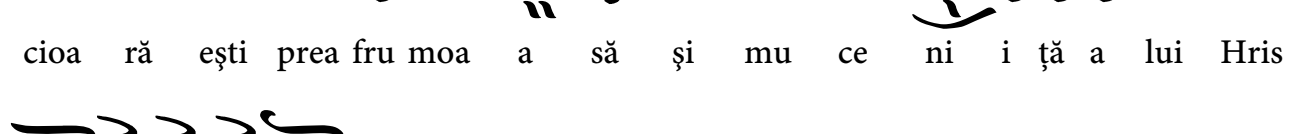
3. ^(Π) Î î în ge rii to oți î în ce er s-a au mi i i
 rat sta a tor ni i ci a a în cre di i in ță vă ă zâ ân du u
 ți-o și i dra go os tea a pen tru u Dom nu ul pen tru u'm pă

ra a a a tul ce e resc ^{u q} și dis pre țul pe e en tru cel
 de pe pă ă mâ ânt de-a ce e ea fe cioa a ră tu ^{u q}
 cea nu mi i i tă cu u nu u mee le ^{u q} zi i lei î în tâ ia a
 zi ua Do oom nu lu ui Dom ni i lo o o or în tă ri t'a ai
 fo o ost ^{u q} de Pu te e e ri le e ce e ru u lui ^{u q} ca a ^(K)
 a re ^(Δ) îm bă ăr bă ta tu u te-a au și pa a a cea ^(M) ^(K)
 a A ce lu u ia ^(Π) ^{u q} ți-au stră lu ci i t-o o în su u
 u u flet ^{u q} mai pre su u us de e'n țe le ge e re cu-a ce ia ^{u q}
 te e roa a a gă ^{u q} pen tru u su fle e te le noa a as tre
 și pa a cea lu u mi ii în tregi

Troparul.

Glasul al 5-lea. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

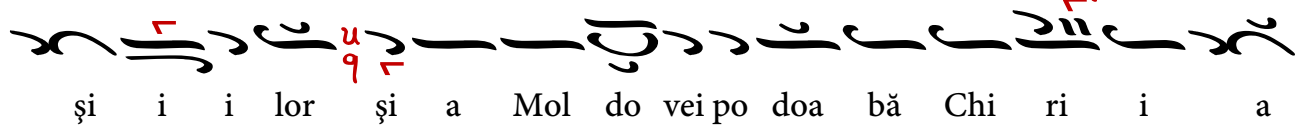
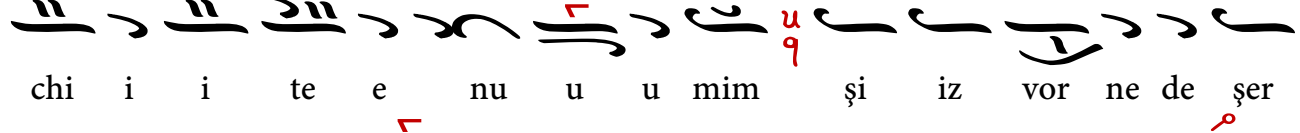
Glas Kε ϑ

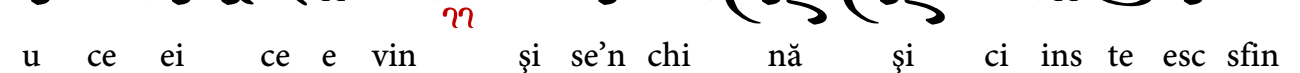

 n tă ri rea și pa za ce tă ții Hu și lor și a Mol do

 vei po doa a bă Chi ri a chi i te nu mim și iz vor

 ne de șer tat al vin de că ri lor roa gă te pen tru cei ce vin

 și se'n chi nă și cins tesc sfin ți i te le ta le moaș te că fe

 cioa ră ești prea fru moa a să și mu ce ni i ță a lui Hris

 to os Dum ne zeu

Același. Pe larg.

Glas Kε ϑ

 n tă ri rea și pa za a ce tă ă ții Hu u

 și i i lor și a Mol do vei po doa bă Chi ri i a

 chi i i te e nu u u mim și iz vor ne de șer

 tat al vin de că ă ri i lor roa a gă te pen tru

 u ce ei ce e vin și se'n chi nă și ci ins te esc sfin

Același. Pe larg.

După melosul vechi, de la Pa.

Glas $\lambda \text{ } \text{9} \text{ } \Pi \alpha \text{ } \text{9}$

În tă ri i rea și i pa a a za ce tă ții
 Hu u u u u u și i i i i lor și a Mol
 do o o o o ve ei po o doa a a a bă Chi ri
 i a a chi i i i i te e nu u u mim și i iz
 vor ne e de e șe er ta at a a a al vi in de
 e e că ă ri i lo or roa a a a gă ă te pen
 tru u ce ei ce e vi i i in și i se'n chi i nă
 ă și i ci ins te esc sfin ți i i te le e e e
 ta a le moa a a aș te că fe cioa a ră ă ești prea a

 a a fru moa sã

 și mu u ce e ni i ță ă a a a

 lui Hri is to os Dum ne e ze e e eu